

Tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse

Udvidelse af kvægproduktion

Terpagervej 3, 6740 Bramming

26. marts 2018

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 17/17975

Sagsansvarlig: Laurids Knudsen

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Vilkår for husdyrbrugets anlæg	6
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
RETSBESKYTTELSE.....	8
MEDDELELSESPLIGT	8
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE OG VURDERING AF ANSØGNINGEN	11
Husdyrbrugets beliggenhed.....	12
Dyreholdets størrelse	14
Driftsbygninger.....	15
Foder	18
Gødningsproduktion	18
Energi- og vandforbrug.....	19
Råvarer og hjælpestoffer	19
Affald	19
Spildevand/restvand	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	21
Lugt	21
Støj og transport	23
Støv, fluer og skadedyr	24
Lys.....	24
Driftsforstyrrelser og uheld	24
Landskab og kulturmiljø.....	25
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	27
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	28
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	33
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	34
OPHØR	37
HØRING	38
SAMLET VURDERING	41
BILAG 1	42
BILAG 2	53

Indledning

Tillægget til miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Terpagervej 3, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøgodkendelse har været i nabohøring i perioden fra den 19. februar 2018 til den 12. marts 2018. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra Darumvej 17, 6740 Bramming, og naboerne på Terpagervej 1 samt Darumvej 25 og Darumvej 27, alle 6740 Bramming har indsendt fælles høringssvar. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering side 38.

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Terpagervej 3, 6740 Bramming kan udvides som ansøgt.

Godkendelsen omfatter

- En udvidelse af dyreholdet fra 725 køer, 392 kvier (2-24 mdr.) 83 småkalve (0-6 mdr.) og 375 tyrekalve (40-60 kg) til 860 køer, 32 kvier (23-24 mdr.), 66 kvier (5-7 mdr.), 180 småkalve (0-5 mdr.) og 375 tyrekalve (40-60 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 1.246,15 dyreenheder til 1.341,75 dyreenheder.
- Etablering af ensilageplads på 4.160 m² syd for den eksisterende bygningsmasse.
- Inddragelse af ny plads til kalvehytter.
- Ændret anvendelse af halmlade til kalvestald.

Godkendelsen meddeles efter § 12 stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹, idet Esbjerg Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Terpagervej 3, 6740 Bramming, matrikel nr. 5c Terpager By, Bramming m.fl. Ejendomsnummeret er 5610309588. Bedriftens CVR nr. er 34025029 og CHR nr. er 43059. Husdyrbruget ejes og drives af Lars Lauridsen, Terpagervej 3, 6740 Bramming, Simon Lauridsen, Terpagervej 8, 6740 Bramming og Mads Lauridsen, Terpagervej 6, 6740 Bramming. Husdyrbruget drives af Lerhøjgård I/S.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 101.747 og tilhørende fiktiv ansøgning skema 101.953. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

Denne miljøgodkendelse er tillæg nr. 3 til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Esbjerg Kommune i maj 2010. Der er i februar 2014 meddelt tillæg omfattende udbringningsarealer, og der er i august 2015 meddelt tillæg omfattende ændret dyrehold. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse og efterfølgende tillæg, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse med efterfølgende tillæg, som fortsat er gældende fremgår af bilag 1.

¹ Det bemærkes, at der er trådt ny lov om husdyrregulering i kraft pr. 1. august 2017. De dele af lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016, der ikke er ophævet med lov nr. 204 af 28. februar 2017 (ny husdyrregulering), gælder stadig for ansøgninger, der er indsendt inden 1. august 2017.

Jf. lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug m.fl. (Lov nr. 204 af 28. februar 2017) bortfalder vilkår vedrørende udbringningsarealer, der er fastsat i miljøgodkendelser efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug pr. 1. august 2017. Disse aktuelle vilkår ophæves derfor ikke i nedenstående vilkår nr. 1. De er jf. gældende lovgivning bortfaldet.

Der stilles følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. Følgende vilkår ophæves i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse, herunder også vilkår der er ophævet ved lov på grund af adskillelsen af arealer fra miljøgodkendelsen: Vilkår 4, 13, 14, 20, 21, 22, 32, 38, 42, 43 og 50 i miljøgodkendelsen fra 2010, og vilkår 2, 3, 4, 5, 8 og 9 i tillæg nr. 2 fra 2015.
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal årsdyr	Antal produ- cerede dyr	DE
Malkeko (11.000 kg EKM), tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	420		610,57
Malkeko (11.000 kg EKM), tung race, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	305		443,40
Malkeko (11.000 kg EKM), tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	135		196,26
Kvier/stude tung race (23 mdr. til 24 mdr.), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	32		18,83
Kvier/stude tung race (5 mdr. til 7 mdr.), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	66		20,33
Småkalve, tung race (0-4 mdr.), Dybstrøelse	180		47,46
Tyrekalv, tung race (40 til 60 kg), Dybstrøelse		375	4,90
I alt			1.341,75

3. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 1.341,75 dyreenheder.
4. Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %. Den naturlige variation må dog ikke have karakter af permanente ændringer.
5. Hvis mælkeydelsen falder til et lavere niveau, kan dette antal DE ikke om-lægges til forøget dyrehold. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises dokumentation for mælkeydelsen.

Energi- og vandforbrug

6. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Affald

7. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
8. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Støj

9. Udtagning af ensilage på ensilagepladsen, bygning 29 jf. kort 2 skal ske fra østlig ende. Der kan dog undtagelsesvis i forbindelse med forbrug af den sidste del af en stak udtages fra vestlig ende.
10. Ensilering af græs på ensilagepladsen, bygning 29 jf. kort 2 skal ske i tidsrummet kl. 7-22. Op til 3 hverdage pr. år må arbejdet foregå indtil kl. 23.
11. Ensilering af majs på ensilagepladsen, bygning 29 jf. kort 2 skal i tidsrummet kl. 7-22. Op til 5 dage pr. år må arbejdet foregå indtil kl. 23 og heraf må 2 foregå i weekender.

Skadedyr

12. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

13. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

14. Der skal etableres 3 rækket afskærmende læhegn syd for det nye ensilagesiloanlæg, som angivet med grøn farve på kort 4.
15. Eksisterende læhegn vest for bygningsmassen skal forstærkes med minimum 3 rækker træer og buske, som angivet med grøn farve på kort 4.
16. De med gul farve anviste eksisterende hegn på kort 4 skal bevares.
17. Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.
18. Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.

19. Eksisterende punktbeplantning (blå streg på kort 4) langs med Terpagervej og øst om maskinhal skal bevares og om nødvendigt genplantes.
20. Hvis det på kort 4 med rødt markerede eksisterende nordsyd-gående læhegn fjernes, så skal der i førstkommande plantesæson derefter etableres et nyt 5 rækket læhegn umiddelbart på den anden side af matrikelgrænsen til Terpagervej 3.

Udnyttelse og bortfald

Ifølge lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter, at godkendelsen er meddelt.

Den 1. august 2017 er der trådt en ny husdyrregulering i kraft. Af overgangsreglerne i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 916 af 23.6.2017) fremgår det, at en godkendelse meddelt efter §§ 11 og 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter godkendelsen er meddelt. Det vil sige, at der reelt set er 6 år til at udnytte godkendelsen.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt godkendelsen omfatter faktisk er gennemført og byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet. Udnyttelse anses her for at foreligge, når de godkendte bygningsmæssige ændringer, udvidelser eller etableringer er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse foreligger, når der har været en produktion svarende til mindst 25 procent af det godkendte.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsen.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver

en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Inden etablering af den interne vej til ny plansilo skal der være indhentet overkørselstilladelse hos Esbjerg Kommune, Vej & Park.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 4. april 2018 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 2. maj 2018 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Terpagervej 3, 6740 Bramming har søgt om at udvide dyreholdet. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelsen og indeholder en vurdering af de miljøpåvirkninger, som udvidelse og drift af husdyrbruget giver anledning til.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcerforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm), dels i forhold til de naturmæssige forhold.

Beskrivelse og vurdering af ansøgningen

Lerhøjgård I/S ønsker at udvide sin kvægbesætning på Terpagervej 3, 6740 Bramming fra 1.246,15 dyreenheder (DE) til 1.341,75 DE.

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny ensilageplads på 4.160 m² og et befæstet areal på ca. 1.222 m² inddrages til kalvehytter samt en halmlade tages i brug som kalvestald.

Der er ikke i ansøgningen indføjet en beskrivelse af etapevis udvidelse. Udvidelsen skal derfor foretages indenfor 2 år, se dog godkendelsesafsnittet angående udnyttelse og bortfald.

På vegne af ansøger har Miljø og Natur Landbrugsrådgivning den 27. juli 2017 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema (nr. 101.747 version 5) er indsendt den 7. februar 2018.

Udover Terpagervej 3 ejer og driver Lerhøjgård I/S også Terpagervej 8, der er beliggende ca. 100 m fra Terpagervej 3 og Ålbæk Hovedvej 19, der er beliggende ca. 5,0 km nord for anlægget på Terpagervej 3. Der er ikke husdyrproduktion på de to ejendomme.

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har i maj 2010 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen fra 565,3 DE til 948,9 DE (daværende dyreenhedsberegning).

I 2012 blev der givet accept af anmeldelse af malkecenter på Terpvej 3.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016) med senere ændringer; bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017); Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (nr. 865 af 23.06.2017) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

I august 2014 har Esbjerg kommune givet tillæg til miljøgodkendelsen. Tillægget omhandlede udskiftning af arealer.

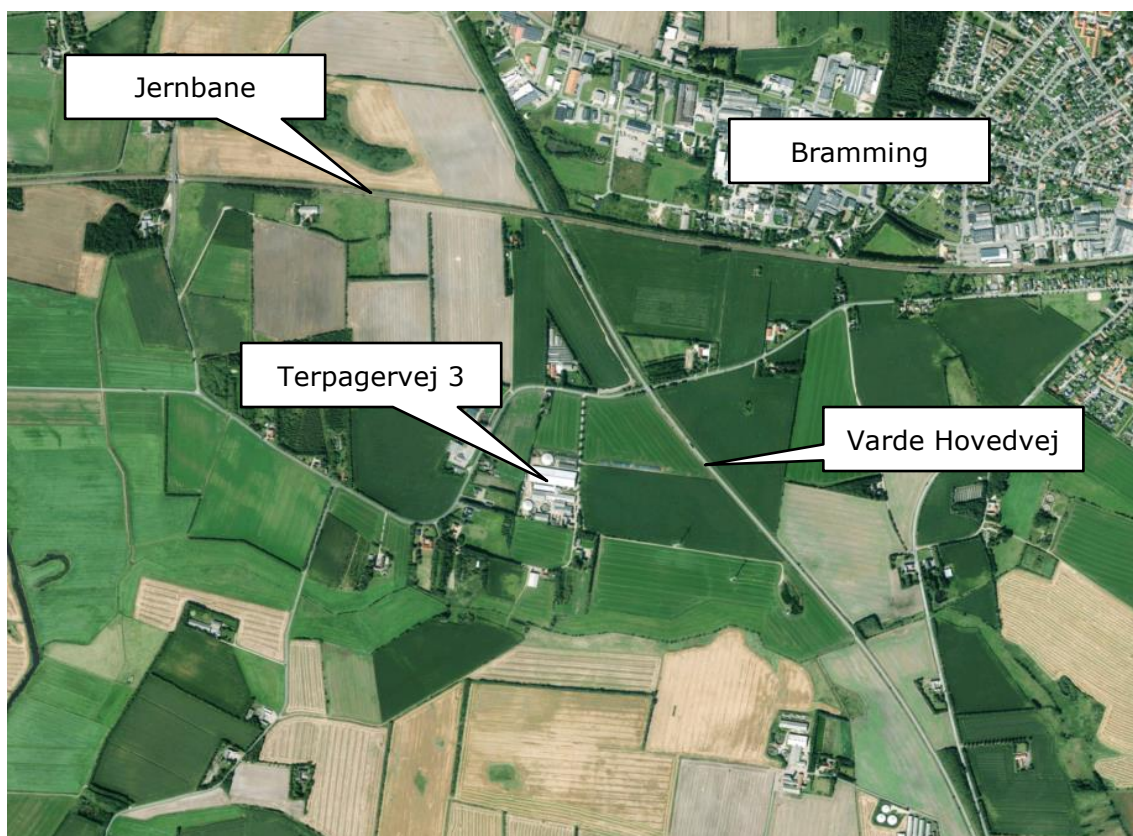
I august 2015 gav Esbjerg Kommune tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen til en udvidelse af husdyrproduktionen til 1.246,15 DE.

Nærværende miljøgodkendelse meddeles således som et tillæg nr. 3 til miljøgodkendelsen maj 2010.

Af § 26 i husdyrloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget siden 1. januar 2007 dog højst over en 8 årig periode. Den tilladte produktion 8 år tilbage er beregnet til 580,89 DE efter nugældende DE-beregning. I fiktiv IT-ansøgning 101.953 er nudrift angivet til 580,89 DE, således at alle beregninger og vurderinger af miljøforhold medtager alle udvidelser siden primo 2009.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "21-050-250" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning. Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed.

Husdyrbruget ligger ca. 690 m fra eksisterende byzoneområde (Bramming).

Nærmeste nabo Terpagervej 8 ligger 92 m fra husdyrbruget. Terpagervej 8 er ejet af ansøger. Darumvej 23 og 25 ligger ca. 128 m fra husdyrbruget. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Darumvej 25.

Afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel 1. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	Ca. 104	målt fra plansilo til Terpagervej 8	50 m
Lokalplanområde	699	Fra gyllebeholder til 01.45.80 Område til skydebane anlæg i industriområde Vest, Bramming	50 m
Byzoneområder	690	Fra gyllebeholder til område ved skydebane anlæg i industriområde Vest, Bramming	50 m
Sommerhusområde	>1.000 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	30 m	Ny plansilo opføres 30 m fra naboskel til matrikel 4g (mod vest)	30 m
Beboelse på samme ejendom	54 m /1,5 m	Fra ny plansilo/ fra eksisterende ældre kalvestald	15 m
Levnedsvirksomhed	>1.000 m		25 m
Almen vandindvindingsanlæg	>500 m		50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	50	Til DGU nr.131.271	25 m
Vandløb	136		15 m
Dræn	>15 m		15 m
Sø	245 m		15 m
Offentlig vej	70 m	Fra ny plansilo	15 m
Naturområde omfattet af § 7 i husdyrloven	Ca. 1,2 km	Næringsrig sø (3150) beliggende mod sydvest	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6: Afstande til nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde samt områder i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål.
- § 7: Forbudszone for etablering, udvidelse eller ændring indenfor 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej, levnedsmiddelvirkning, naboskel og egen beboelse.

Eksisterende lovligt etablerede kalvestald er beliggende ca. 1,5 m fra egen beboelse. Da der er tale om en eksisterende miljøgodkendt stald vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke skal gives dispensation fra afstandskrav til egen beboelse.

Husdyrbruget ligger endvidere mere end 300 m fra en beboelsesbygning uden landbrugspligt, der ligger i samlet bebyggelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til bolig- og erhvervsformål/offentlige formål. Dermed er husdyrbruget ikke omfattet af husdyrlovens § 20, der skal sikre at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget er placeret mindre end 300 m fra de nævnte områder.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende og fremtidige dyrehold fremgår af tabel 2.

Dyreart	Nuværende (2015)		Fremtidig	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko (11.000 kg EKM), tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	400	576,72	420	610,58
Malkeko (11.000 kg EKM), tung race, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	305	443,40	305	443,40
Malkeko (11.000 kg EKM), tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	20	28,12	135	196,26
Kvier/stude tung race (6 mdr. til 24 mdr.), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	357	161,45		
Kvier/stude tung race (2 mdr. til 6 mdr.), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	35	9,66		
Kvier/stude tung race (23 mdr. til 24 mdr.), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			32	18,83
Kvier/stude tung race (5 mdr. til 7 mdr.), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			66	20,33
Småkalve, tung race (0-2 mdr.), Dybstrøelse	38	9,00	68	16,10
Småkalve, tung race (2 til 6 mdr.), Dybstrøelse	45	12,90		
Småkalve, tung race (2-4 mdr.), Dybstrøelse			67	18,09
Småkalve, tung race (4 til 5 mdr.), Dybstrøelse			45	13,27
Tyrekalv, tung race (40 til 60 kg), Dybstrøelse	375	4,90	375	4,90
I alt		1.246,15		1.341,75

Tabel 2: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Den nuværende tilladte produktion på ejendommen svarer til 725 malkekøer, 357 årsdyr kvier 6-24 mdr., 118 årsdyr småkalve 0-6 mdr. og 375 producerede tyrekalve 40-60 kg svarende til ialt 1.246,15, jf. Esbjerg Kommunes tillæg til miljøgodkendelse udsendt august 2015.

Besætningslisten i det centrale husdyrregister (CHR) viser et dyrehold på 803 køer, 544 kvier og 18 handyr. Besætningslisten angiver hvilke dyr der på udtrækstidspunktet den 17. november 2017 er registreret.

En nærmere vurdering af, om den nuværende produktion er i overensstemmelse med den tilladte produktion ville skulle foretages over en længere periode. Der er derfor den 17. november 2017 lavet udtræk fra kvægdatabasen for perioden 1. august 2016 til 31. juli 2017 viser et dyrehold på 740,2 køer, 128 småkalve, 384,3 kvier, 353 tyrekalve til 62,9 kg og 1 slagtekalv. Det er Esbjerg Kommunes vurdering at produktionsfremgangen vil kunne lovliggøres med dette tillæg til miljøgodkendelse, da det er forventeligt at antallet af kvier vil falde efterhånden som antallet af køer stiger.

Der stilles vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion og til i hvilket omfang produktionen kan tillades af variere.

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. Korrektionen for mælkeydelse i beregningen af DE er medtaget, da besætningen har en højere mælkeydelse end normen. For at sikre, at de ekstra dyreenheder som følge af mælkekorrektion ikke omsættes til køer, stilles der vilkår om, at nedgang i mælkeproduktionen ikke må omsættes til ekstra dyr. Årsagen hertil

er, at disse ekstra dyreenheder for eksempel ikke indgår i lugtberegningerne fra ejendommen.

Driftsbygninger

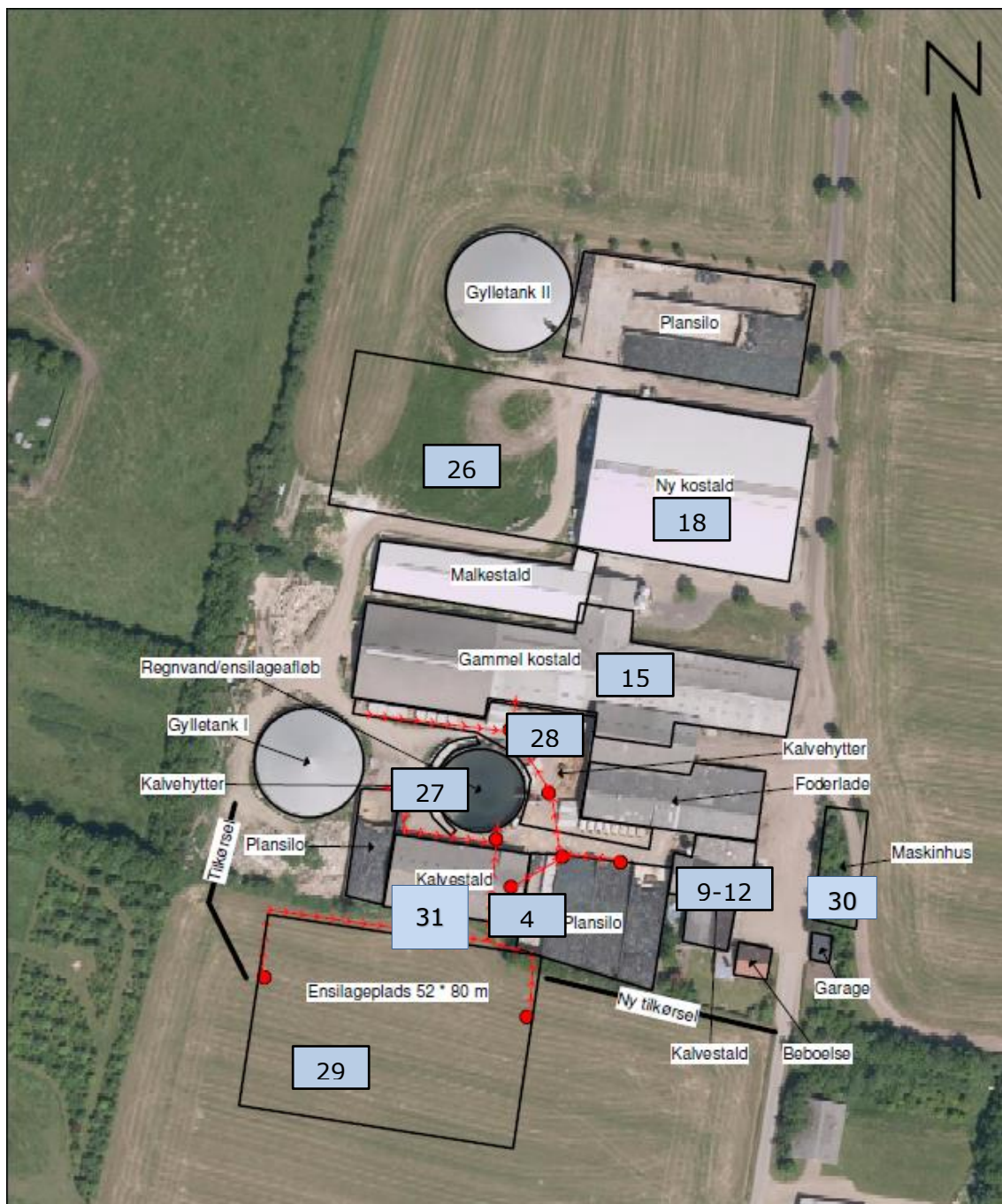
I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet inddrages en større del af befæstet areal til kalvehytter (bygning 28), og der tages en halmlade i brug som kalvestald (bygning 31). Der etableres en ny ensilageplads på 52 x 80 m, og der etableres en ny tilkørsel til plansiloen, placering af indkørsel ses på kort 2. En tidligere plansilo benyttes som møddingsplads (bygning 4).

Samlet oversigt over ejendommens bygningsmasse fremgår af miljøgodkendelsen fra 2010. De bygninger, der indgår i den aktuelle husdyrudvidelse fremgår af tabel 3. Bygning 30, maskinhuset er godkendt i 2017 via anmeldeordning.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
4	Møddingsplads	189 m ²
9 - 12	Kalve	522 m ² *
15	Opdræt	3.021 m ² *
18	Kostald	6.028 m ² *
26	Udvidelse af kostald (godkendt 2010)	
27	Kalvehytter	158 m ² *
28	Kalvehytter (arealet udvides)	1.222 m ² *
29	NY ensilageplads	2.720 m ²
30	Maskinhus	450 m ²
31	Kalvestald	700 m ²

Tabel 3: Bygningsforklaring, *areal er opmålt ud fra indtegnning i husdyrgodkendelse.dk.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan.

I ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk har ansøger anført hvilke ændringer, der sker i dyreholdet i de enkelte stalde, og hvilke ændringer der sker i staldsystemer. Ændringerne fremgår af tabel 4.

Staldafsnit	Dyreart	Antal		Staldsystem	
		Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Bygning 15 Kostald (gammel eksisterende)	Malkeko, tung race	100	120	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time

	Malkeko, tung race	20	135	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse (hele arealet)
	Kvie / stud, tung race (6 - 24 mdr.)	357	-	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time	-
	Kvie / stud, tung race (23 - 24 mdr.)	-	32	-	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time
Bygning 26 Kostald (eksisterende)	Malkeko, tung race	305	305	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
Bygning 18 Kostald (eksisterende)	Malkeko, tung race	158	158	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time
	Malkeko, tung race	142	142	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. Time	Sengestald med spalter, skrabning hver 4. time
Bygning 9-12 Kalvestald (eksisterende)	Småkalve, tung race (2 - 6 mdr.)	45	-	Dybstrøelse (hele arealet)	-
	Småkalve, tung race (4 - 5 mdr.)	-	45	-	Dybstrøelse (hele arealet)
	Kvie / stud, tung race (2-6 mdr.)	35	-	Sengestald med spalter	-
	Kvie / stud, tung race (5 - 7 mdr.)	-	66	-	Sengestald med spalter
Bygning 28 Kalvehytter I	Tyrekalve, tung race, 40 - 60 kg.	375	-	Dybstrøelse (hele arealet) 21 stipladser	-
Bygning 27 Kalvehytter (eksisterende)	Småkalve, tung race (2 - 4 mdr.)	-	67	-	Dybstrøelse (hele arealet)
	Småkalve, tung race (0 - 2 mdr.)	38	-	Dybstrøelse (hele arealet)	-
Bygning 31 Kalvestald (ny)	Tyrekalve, tung race, 40 - 60 kg.	-	375	-	Dybstrøelse (hele arealet) 21 stipladser
	Småkalve, Tung race (0 - 2 mdr.)	-	68	-	Dybstrøelse (hele arealet)

Tabel 4: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Kommunen finder, at der skal stilles vilkår som sikrer, at ansøger anvender de staldsystemer og teknologier, som der er oplyst om i ansøgningen.

Jf. vilkår 24 og 25 i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2010 er der allerede krav til de ansøgte gulvsystemer, specifikt for stald 15, 18 og 26. De allerede gældende vilkår til staldsystemer og hyppighed af skrabninger fastholdes på dette grundlag.

Foder

Udover at der opbevares ensilage på den nye ensilageplads, så sker der ikke ændringer i forhold til fodring i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse.

Idet ansøgningens oplysninger lægges til grund, er det kommunens vurdering, at der ikke skal stilles vilkår til fodringen, eller til håndteringen og opbevaringen af foder og ensilage i siloer udover vilkår stillet i miljøgodkendelse 2010, da dette betragtes som tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I miljøgodkendelsen fra 2010 er der stillet vilkår vedr. opbevaring af ensilage i markstakke. Da udbringningsarealer ikke længere indgår i miljøgodkendelsen ophæves dette vilkår (nr. 13). Placering af ensilage i markstakke vurderes i øvrigt at være tilstrækkeligt reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen er oplyst i ansøgningen og fremgår af tabel 5.

	Mængder	Opbevaringsanlæg
Flydende husdyrgødning	23.755 m ³	Gyllebeholder I på 3.250 m ³ . Gyllebeholder II på 4.000 m ³ . Gylletank Ålbæk Hovedvej 19 på 3.000 m ³ Lejet Gylletank på Sønderbyvej 38 på 1.000 m ³ Biogasanlæg 6000 m ³ Kanaler på 1.000 m ³ .
Dybstrøelse	2.490 t (omregnes til m ³ skal det ganges med 1,7)	Møddingplads med kapacitet på 300 t

Tabel 5: Opbevaringskapacitet. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra, at dyrene er på stald hele året.

Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevandsspild og andet spildevand/restvand samt regnvand fra møddingsplads og plads til kalvehytter der ledes til gyllebeholderen. Ansøger oplyser at der ledes vand til gyllebeholderen fra ca. 2.450 m², svarende til ca. 1.715 m³. På grund af overdækning af gyllebeholderen er der trukket 690 m³ regnvand fra den producerede mængde husdyrgødning.

Der opbevares 6.000 m³ flydende husdyrgødning på biogasanlæg og lejer 1.000 m³ på Sønderbyvej 38. Der gøres opmærksom på, at der skal foreligge 5 årige opbevaringsaftaler/lejeaftale med ejeren af gyllebeholderen.

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads, i markstak som overholder de lovmæssige retningslinjer eller nedmuldes straks efter udmugning. Ansøger oplyser, at 340 t dybstrøelse stammer fra opdræt, mens de øvrige 2.150 t stammer fra køer. Dybstrøelse fra større staldarealer med køer/kvier ligger typisk i stald mere end ca. 3 mdr., således det er kompostlignende når stalden tømmes.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning svarer til 9,2 måneder, mens opbevaringskapaciteten for fast husdyrgødning svarer til mere end 3 måneder. Dermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens³ krav til opbevaringskapacitet opfyldt.

³ Bekendtgørelse nr. 865 af 23.06.2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Energi- og vandforbrug.

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug i den eksisterende, såvel som ansøgte drift fremgår af tabel 6.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	550.000 kWh	600.000 kWh
Vand	25.000 m ³	30.000 m ³

Tabel 6: Energi- og vandforbrug.

Vandforbruget efter udvidelsen fordeler sig med 25.500 m³ drikkevand til kvægproduktionen og 4.500 m³ vand til vask af stalde.

Der forventes en stigning i energiforbruget i forbindelse med omlægningen. Der vil være et øget energiforbrug til malkning af flere køer.

Vandforsyning er Darum Vandværk.

Der er redegjort nærmere for vand- og energiforbruget i afsnittet vedr. "bedst tilgængelige teknik" (BAT).

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at de oplyste forbrugsudvidelser ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte bygnings- og produktionsudvidelse. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget af energi og vand, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet. Et vilkår angående registrering i miljøgodkendelsen 2010 ophæves og opdateres.

Råvarer og hjælpestoffer

Der forventes ingen ændringer i forhold omkring dieselforbrug og opbevaring i forbindelse med udvidelsen.

Esbjerg kommune vurderer at der ikke er behov for at stille vilkår udover vilkår stillet i miljøgodkendelse 2010.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen⁴ om indretning, etablering og drift af heraf.

Affald

Produktion og håndtering af affald ændres ikke ved udvidelsen.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der er i miljøgodkendelsen 2010 stillet vilkår til opbevaring og bortskaffelse af affald en del af disse ophæves og erstattes af nye vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

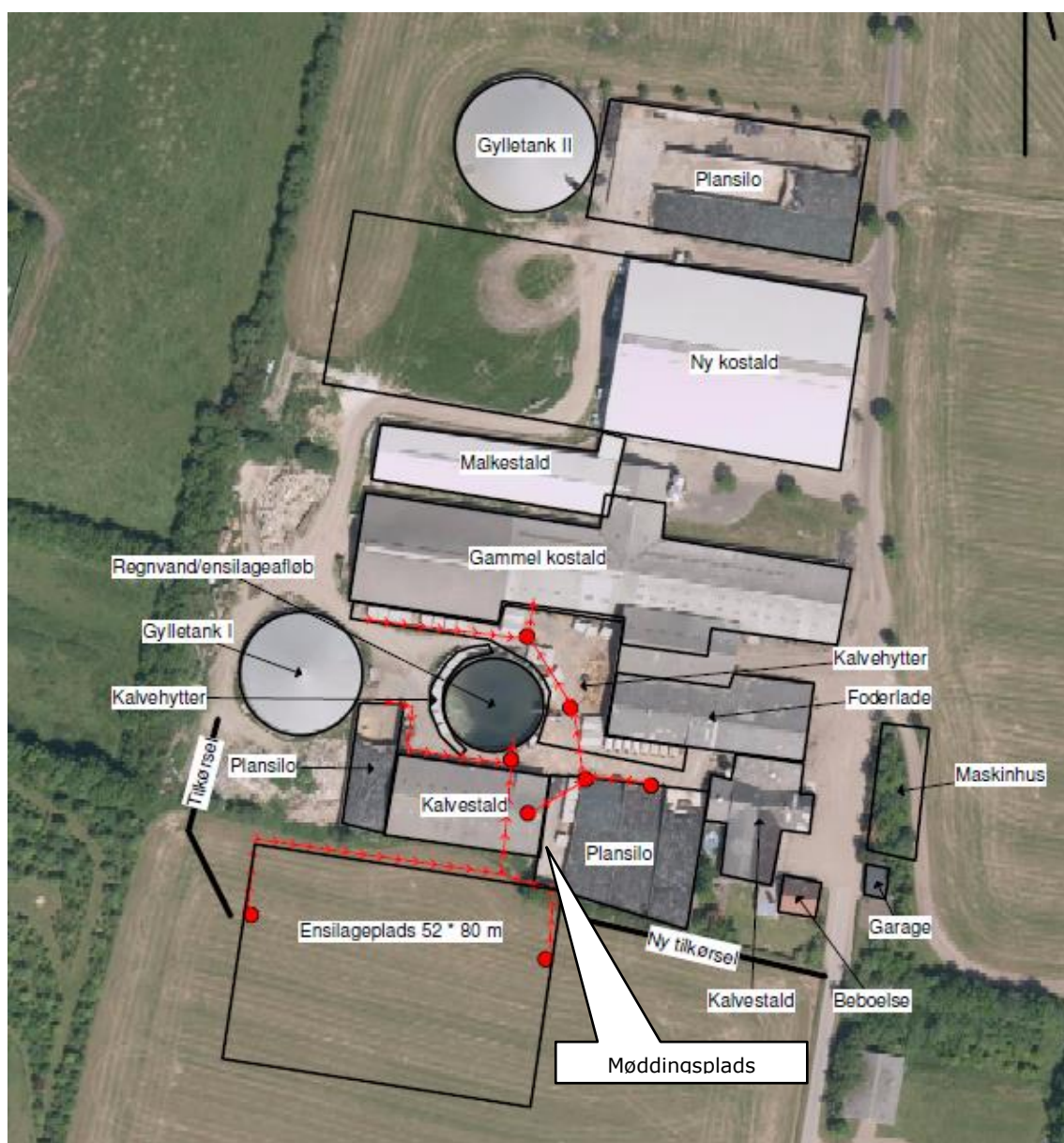
⁴ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Spildevand/restvand

Vand fra kalvepladser og mødding samt plansiloer øst for halmladen ledes til gyllebeholderne. Vand fra øvrige ensilagepladser opsamles til beholder til opsamling af ensilagesaft. Ansøger oplyser, at vandet fra ensilagepladserne ikke udsprinkles og at vand fra møddingspladsen er adskilt fra beholder til vand fra ensilagevand.

Afløb relateret til ny ensilageplads og udvidet kalveplads ses på kort 3, øvrige afløbsledninger ses på kort 5 i miljøgodkendelse 2010.

Der ændres ikke på øvrig driftspraksis med hensyn til håndtering af overfladevand fra ensilagepladser og øvrigt spildevand. Vurderingen heraf i miljøgodkendelsen fra 2010 fastholdes derfor, og der stilles ikke yderligere vilkår.

Kort 3: Afløb fra ny plansilo mv. samt placering af ny indkørsel.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse såvel som på kulturmiljøet.

Påvirkning af den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne - naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning. Der er ikke ændringer i forhold til beskrivelsen i miljøgodkendelsen fra 2010 og i tillæg nr. 2 fra 2015.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsetyper. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed over for lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i det digitale ansøgningsskema og resultaterne fremgår af tabel 7. Der sker automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I den konkrete ansøgning er geneafstanden til nærmest enkelt bolig korrigeret for påvirkning fra andre husdyrbrug.

Områdetype	Minimums afstand til omkringboende (geneafstand)	Aktuel afstand Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone	796 m*	785 m
Samlet bebyggelse	525 m*	1.851 m
Enkelt bolig	46 m*	189 m

Tabel 7: Lugt.

*Geneafstanden er korrigeret jf. reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen, hvorved staldafsnit, som ligger i en afstand på mere end 1,2 gange geneafstanden, er bortscreenede, således at bidrag herfra ikke indgår i beregningen.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Darumvej 25. Fordi der inden for 100 m fra Darumvej 25 er yderligere et husdyrbrug med en produktion større end 75 DE (Darumvej 74A) er der i beregningen af lugtgeneafstanden til enkelt bolig foretaget en kumulationsberegning.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med en lugtemission. I ansøgningssystemets bereg-

ningsmodel er den korrigerede geneafstand til eksempelvis nabobeboelse (Darumvej 25) beregnet til 46 m, hvilket ikke umiddelbart kan sammenlignes med den faktiske afstand til ejendommen. Da der er flere staldafsnit med en vis indbyrdes afstand, er der foretaget en beregning, som viser, at den vægtede gennemsnitsafstand fra disse er 189 m.

Nærmeste samlede bebyggelse er LI Darumvej 1 beliggende 1.851 m (vægtet gennemsnitsafstand) sydvest for ejendommen.

Geneafstanden til nærmeste byzone ved Bramming er beregnet til 796 m, og der beregnet en vægtet gennemsnitsafstand på 785 m. Gennemsnitsafstanden er således kortere end geneafstanden.

Kommunalbestyrelsen kan i en miljøgodkendelse konkret fravige geneniveauerne, hvis en ansøgt udvidelse eller ændring ikke medfører, at husdyrbrugets samlede lugtemission forøges, samtidig med, at afstanden til de aktuelle områder er længere end 50 pct. af den beregnede geneafstand.

I det konkrete tilfælde er der sket en justering af byzonegrænsen ved industriområde ved Bramming i forbindelse med Esbjerg Kommunes nye kommuneplan 2018-2030, der er trådt i kraft primo januar 2018. Byzonegrænsen er rykket fra selve industriområdet til midt i jernbanelegeme. Zonegrænsen er flyttet 11-12 meter længere mod syd.

I stalden, der ligger nærmest byzonen sker der ingen ændringer i dyreholdet og dermed lugtemissioner. I den næst nærmeste stald sker der et fald i lugtemissionen på grund der indsættes køer i stedet for opdræt i stalden.

I staldområdet længst væk fra byzonen med kalvehytter og stald til småkalve sker der en stigning i lugtemissionen.

Samlet sker der dog et fald i lugtemissionen fra 22.173,16 LE / 94.235,95 OU i nudriften til 22.123,49 LE / 94.024,83 OU i ansøgt drift.

Samtidig er afstanden til den aktuelle område længere end 50 pct. af den beregnede geneafstand.

Betingelserne for at give dispensation i forhold til overholdelse af lugtgeneafstanden til byzone er opfyldt. Esbjerg Kommune vælger i dette konkrete tilfælde, hvor byzonegrænsen er flyttet 11-12 meter fra selve industriområdet til midt i jernbanelegeme, at dispensere til, at det generelle afstandskrav ikke er opfyldt.

Da den vægtede gennemsnitsafstand er større end geneafstanden til nærmeste nabobeboelse og samlet bebyggelse, er beskyttelsesniveauet for lugt overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt i forhold til nærmeste byzone er ligeledes overholdt jf. ovenstående dispensation.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer.

I eksisterende tillæg til miljøgodkendelse fra 2015 er der vilkår til maksimal lugtemission fra staldanlægget. Vilkåret ophæves som følge af dyreholdet ændres og ovenstående vurdering af lugtemissionen fra den samlede produktion efter den ansøgte udvidelse.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Dette vilkår gælder fortsat.

Støj og transport

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, støj fra transporter, mv.

I forhold til de stationære støjklender ændres der ved det ansøgte ikke på anlæg og driftspraksis på Terpagervej 3 og den tilhørende vurdering jf. miljøgodkendelse 2010 fastholdes. På grund af udvidelsen forventes dog en stigning i antal transporter.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler før og efter udvidelsen. Tabel 8 indeholder en oversigt over transporttyper og antal i den nuværende, såvel som i den planlagte drift.

Transporttype	Nudrift (godkendt 2015)	Ansøgt
Afhentning af dyr	55	55
Afhentning af mælk	365	365
Indlevering af foder / korn	70	80
Transport af grovfoder	140	250
Halmkørsel	35	70
Dieselolie	13	13
Udbringning af flydende husdyrgødning	525	900
Udbringning af fast husdyrgødning	60	166
Biogasanlæg	284	570
Døde dyr	50	50
Renovation	56	56
I alt	1.653	2.575

Tabel 8: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 1.653 til ca. 2.575 dvs. en stigning på 922 transporter (56 %). Stigningen skyldes primært en større husdyrgødningsproduktion og et større foderbehov. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i ovennævnte oversigt.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Transport og udbringningen af gyllen vil ske med traktor.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året. Mælk afhentes på alle tidspunkter på døgnet og sker efter mejeriets køreplan.

Se yderligere bemærkninger vedr. støj side 38 under høring, som er tilføjet i som følge af høringssvar.

Det vurderes at der ikke er nabobeboelser i umiddelbar nærhed af bedriftens adgangsveje, der vil blive generet af væsentlige støjgener fra til- og frakørsler til ejendommen.

I forbindelse med etablering af ny ensilageplads etableres der en ny indkørsel som vist på kort 2. Det vurderes at det vil være muligt at få tilladelse til etablering af ny overkørsel til Terpagervej på den ønskede placering. Inden etablering af den indterne vej skal være indhentet overkørselstilladelse hos Esbjerg Kommune, Vej & Park.

Esbjerg Kommune vurderer, at ændringen af produktionen og den øgede trafik på adgangsvejene til husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlig øgede støjgener ved nabobeboelser. Eksisterende vilkår til støj, som omfatter maksimalt lydniveau og eventuel dokumentation for overholdelse heraf, fastholdes.

Da udbringningsarealer ikke længere indgår i miljøgodkendelser, ophæves vilkår nr. 32 vedr. transporter med husdyrgødning gennem byzone i miljøgodkendelsen fra 2010, og vilkår nr. 9 i tillægget fra 2015 vedr. transporter gennem Ålbæk ophæves ligeledes.

Støv, fluer og skadedyr

Driftsforhold i relation til fluer og skadedyr ændres ikke ved det ansøgte.

Støvgener kan opstå i forbindelse med transporter. På baggrund af husdyrbrugets lokalisering samt til- og frakørselsforhold vurderes udvidelsen af antallet af transporter ikke at give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår (nr. 39) om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden er der stillet der vilkår (nr. 38) om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer. Disse retningslinjer udarbejdes nu af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Derfor ophæves vilkår 38 i miljøgodkendelsen fra september 2010 og erstattes af et nyt vilkår. Det vurderes ikke, at der er behov for at stille supplerende vilkår.

Lys

Driftsforhold i relation til lys ændres ikke ved den ansøgte udvidelse, som sker i eksisterende anlæg. I miljøgodkendelsen 2010 er der ikke stillet vilkår i forhold til lys, da det på baggrund af vilkår om afskærmende 5-rækkede beplantning er vurderet, at husdyrbruget ikke vil medføre lysgener for naboer.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles dog vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforhold i relation til en risikovurdering af konsekvenser af eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld ændres ikke ved den ansøgte udvidelse, som sker i eksisterende anlæg.

På denne baggrund fastholdes vurderingen og de dertil hørende vilkår jf. miljøgodkendelse 2010. Vilkårene omfatter krav til en årligt opdateret beredskabsplan.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage de landskabelige værdier, herunder at stille krav om placering og udformning af ny bebyggelse. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsvurdering. Af landskabsvurderingen fremgår følgende:

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

I forbindelse med udvidelsen opføres der et ensilagesiloanlæg (52 x 80 m) med et areal på 4.160 m² i tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen. Anlægget etableres med mur og har en forventet højde over terræn på ca. 3 m.

Ansøger oplyser, at der årligt er et foderbehov i ensilage til dyreholdet på Terpagervej 3 på ca. 4.710.000 foderenheder. I forvejen er der plads til opbevaring af ca. 2.534.400 foderenheder i ensilage på ejendommen. Der er således et reelt behov for at etablere foderopbevaringsplads på ejendommen. Med det nye ensilagesiloanlæg vil der samlet være plads til opbevaring af ca. 5.280.000 foderenheder.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at ensilagesiloanlægget er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom. Esbjerg Kommune lægger vægt på, at ensilagesiloanlægget er med til at opfylde behovet for opbevaringsplads til ensilagen til dyreholdet på Terpagervej 3, også i de år, hvor der forventes et større udbytte end normalt. Esbjerg Kommune vurderer, at anlægget ikke kan karakteriseres som en meget stor landbrugsbygning med industriel karakter samt at bygningen ikke betegnes som usædvanlig, da den opføres i samme byggestil som eksisterende ensilagesiloer og i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.

Landskabelige hensyn og vurdering:

Esbjerg Kommune har i miljøgodkendelse af 2010 godkendt et plansiloanlæg på 2.048 m² på omtrent samme placering som det ansøgte. Anlægget er ikke blevet opført.

I miljøgodkendelsen fra 2010 blev der stillet vilkår om etablering af minimum 5 rk afskærmende beplantning nord for gyllebeholder og nordlig plansiloanlæg samt 5 rk læhegn syd for det sydlige plansiloanlæg. Beplantningsrækken nord for gyllebeholderen og den nordlige plansiloer er blevet etableret, men beplantningen mod syd er ikke blevet etableret. På den baggrund ophæves vilkår 43.

Ansøger har anmodet om at beplantningsrækken syd for ensilagesiloanlægget reduceres til 3 rk afskærmende beplantning med den begrundelse, at der ingen indsigt er til anlægget, og fordi anlæggets højde kun er 3 m. Esbjerg Kommune har genvurderet beplantningsrækkens afskærmende effekt, og finder, at 3 rk er tilstrækkeligt til at afskærme anlægget. Der stilles på den baggrund vilkår om, at der skal etableres 3 rk afskærmende læhegn syd for det nye ensilagesiloanlæg, og at eksisterende beplantningsrække mod nord skal vedligeholdes, se kort 4.

Ansøger har endvidere anmodet om at få ophævet vilkår 42 i miljøgodkendelsen fra 2010, så eksisterende læhegn vest for bygningsmassen ikke skal forstærkes med

minimum 5 rk læhegn. Ansøger argumenterer for at eksisterende læhegn i nudrift er tilstrækkelig til at sløre ejendommen.

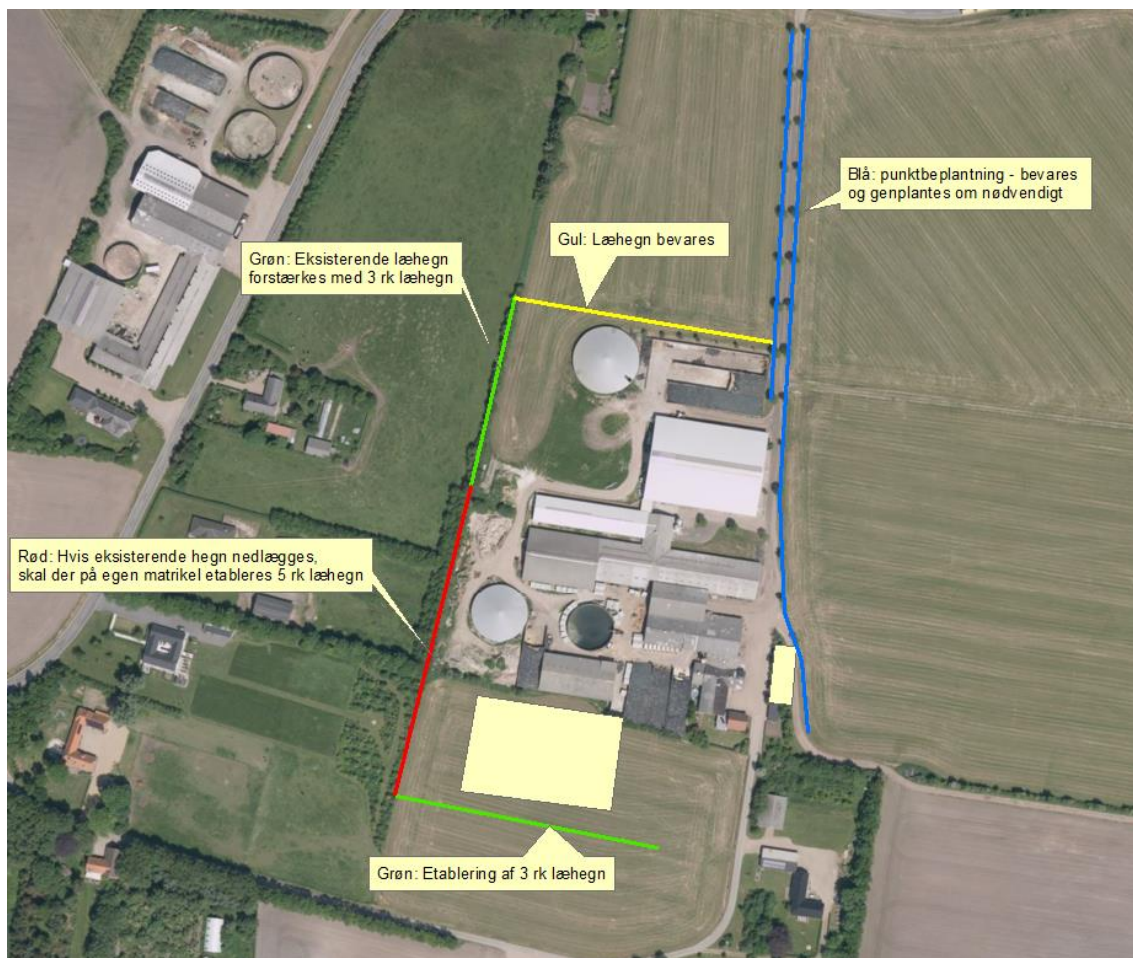
Esbjerg Kommune har foretaget en ny vurdering af den eksisterende beplantnings afskærmende effekt, og finder at bygningsmassen fra malkestalden og i sydlig retning er tilstrækkelig afskærmet mod vest.

Fra malkestalden og i nordlig retning finder Esbjerg Kommune, at eksisterende beplantning ikke uden yderligere forstærkning med minimum 3 rækker træer og buske er tilstrækkelig til at indpasse byggeriet i landskabet, og der stilles derfor vilkår om forstærkning, se kort 4.

For at sikre at eksisterende punktbeplantning langs med Terpagervej til stadighed reducerer husdyranlæggets påvirkning af landskabet ved færdsel af Varde Hovedvej, stilles der vilkår om, at eksisterende punktbeplantning skal bevares og om nødvendigt genplantes.

I høringssvar fremgår det, at den eksisterende beplantning markeret med rødt på kort 4 er etableret af ejerne på Terpagervej 1, Darumvej 25 og Darumvej 27. Beplantningen er etableret på deres matrikler.

Derfor stiller Esbjerg Kommune vilkår til, at hvis det med rødt markerede læhegn fjernes, så skal Terpagervej 3 på deres side af matrikelgrænsen etablere et 5 rækket læhegn i førstkommande plantesæson.

Kort 4: Beplantning omkring Terpagervej 3.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug⁵ er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁶, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

⁵ Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter et generelt krav om reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug i forhold til et referencestaldsystem. Det generelle reduktionskrav gælder for udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Ved nyetableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg. Niveauet for reduktionskrav fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Det ansøgte projekt opfylder kravet om 30 % ammoniakreduktion. Der er etableret skraber på spalterne i kostaldene og en del af nyere kostald er opført med fast drænet gulv. Herudover er der to gylletanke teltoverdækket.

Samlet stiger ammoniakfordampningen fra 7.857 kg N/år (2015) til 7.885 kg N/år. De anførte tilpasninger af anlægget medfører, at ammoniakfordampningen fra stald og lagre reduceres med 1.948 kg N mere, end hvad der er krævet for at opfylde ammoniakreduktionskravet på 30 %.

Ny viden om ammoniakemission

Miljøstyrelsen har den 19. december 2017 offentliggjort nyhed med ny viden om ammoniakfordampning fra kvægstalde. En rapport viser, at staldtypen "fast drænet gulv med skraber og ajlefløb" har højere ammoniakfordampning end hidtil antaget og staldtypen "spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal" har en lidt lavere ammoniakfordampning end hidtil antaget. Rapporten viser desuden, at spalteskrabere ikke har en målbar effekt på ammoniakfordampningen.

I nærværende sag indgår både fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og spaltegulv med kanal, bagskyl eller ringkanal med skrabning af spalterne.

Ansøger har oplyst, at spalterne fortsat vil blive skrabet, da han vurderer, at det har en positiv effekt på klovsundheden hos dyrene.

Miljøstyrelsen har den 22. januar 2018 offentliggjort nyhed, hvoraf det fremgår, at ansøgninger indsendt før 1. august 2017 skal behandles efter reglerne på ansøgningstidspunktet for staldtypen fast gulv med skraber og ajlefløbs vedkommende.

Det fremgår ligeledes af nyheden den 22. januar 2018, at der i verserende sager ikke er en afklaring vedrørende brug af spalteskrabere. Esbjerg Kommune har valgt at færdiggøre igangværende ansøgninger ved at anvende de hidtil gældende normtal for spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal og ikke indregne en effekt af spalteskrabere.

Esbjerg Kommune har oprettet scenarieberegning af ansøgningsskemaet og fjernet effekten af spalteskraberne i både nudrift og ansøgt drift. Denne beregning viser, at ammoniakfordampningen reduceres fra 9.360 kg N/år til 9.045 kg N/år fra stalde og lagre. Med hensyn til det generelle ammoniakreduktionskrav, så reduceres der med 796 kg N/år mere end hvad der er krævet for at opfylde kravet. Kravet til generel ammoniakreduktion kan således opfyldes uden at indregne effekt af spalteskrabere.

I nedenstående afsnit med beregning af ammoniakdeposition er anvendt de hidtil (på ansøgningstidspunktet) gældende normer for ammoniakemission fra henholdsvis fast drænet gulv med ajlefløb og spaltegulve med kanal, bagskyl eller ringkanal, og der er ikke indsat effekt af spalteskraber. Ammoniakemissionen stiger fra 5.464 kg N/år (8 års driften) til 9.045 kg N/år i ansøgt drift.

Naturvurdering for Terpagervej 3

På ejendommen Terpagervej 3 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om enge, moser og søer. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

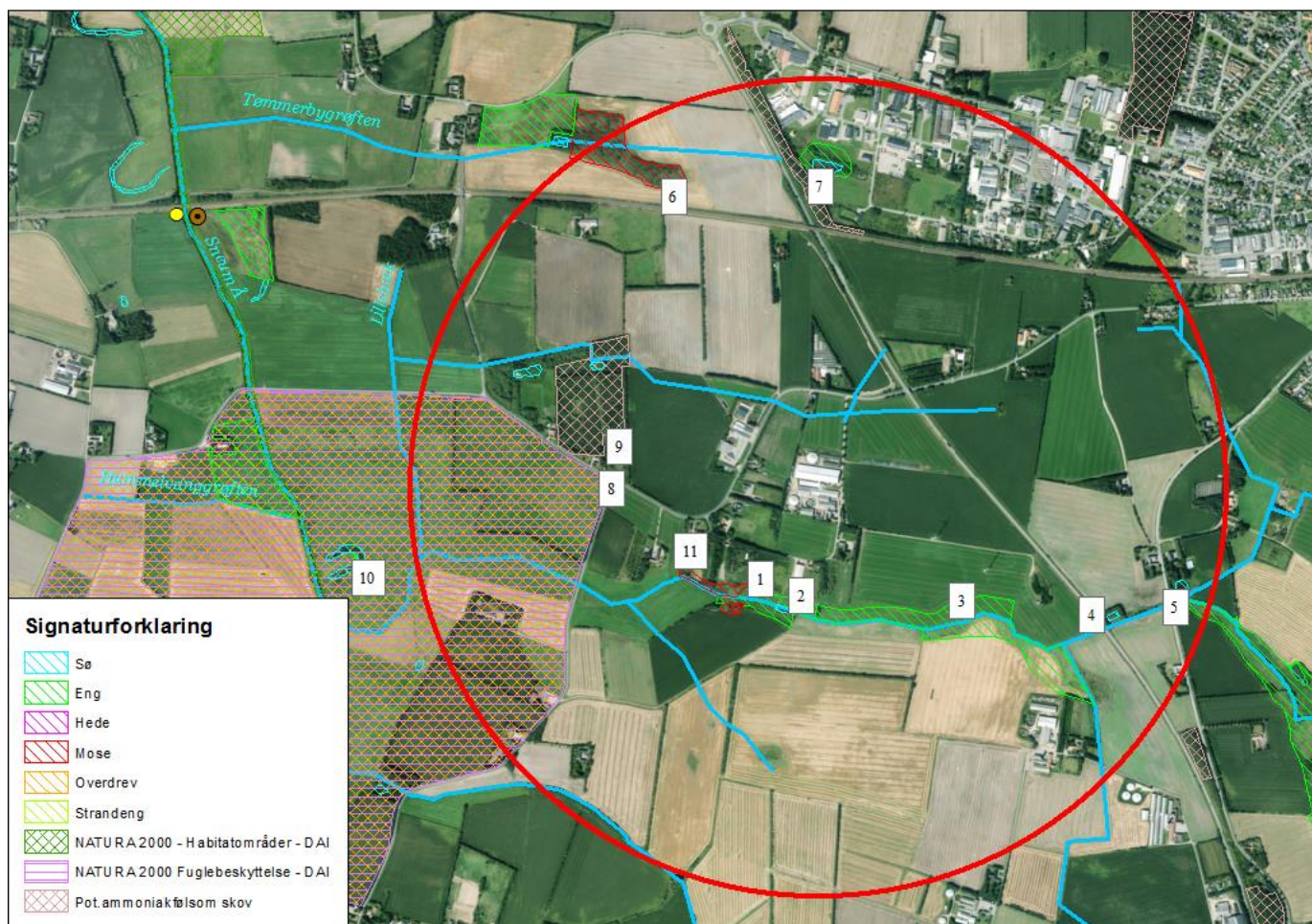
Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 15,9 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Terpagervej 3 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 16,8 kg N/ha/år.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 5).

Kort 5: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori defineres som i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, der også fastsætter beskyttelsesniveauet for henholdsvis kategori 1, 2 og 3 natur.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Mose	0,5	1,3	273	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
2. Eng	0,3	0,7	264	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
3. Eng	0,6	1,6	462	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
4. Sø	0,1	0,3	906	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
5. Eng	0,2	0,5	1.115	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
6. Mose	0,1	0,2	945	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
7. Eng	0,2	0,4	880	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering

8. Fuglebeskyttelses område	0,4	1,0	566	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
9. Potentiel ammoniakfølsom skov	0,6	1,4	551	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
10. Næringsrig sø	0,1	0,1	1.347	Ej kategori	Ej relevant,	Konkret vurdering
11. Mose	0,6	1,5	361	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag 3.

For husdyrbrug over 15 DE gælder, at disse ikke må etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabel 9, at der sker afsætning af ammoniak på lokaliteterne med nummer 1, 6, 9 og 11 der vurderes at være kategori 3-natur. Det fremgår ligeledes af tabellen at husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

Kategori 3-naturlokaliteter kan ifølge husdyrloven sikres mod merbelastning med ammoniak, der overstiger 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes, at overholdelse af dette beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne og er i overensstemmelse med gældende klagenævnsspraksis på området (jf. NMK-132-00522).

Nærmeste naturområde omfattet af kategori 1 ligger ca. 3,2 km mod nordvest. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrlovens beskyttelsesniveau omfatter langt størsteparten af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 5). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosfobegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end husdyrlovens beskyttelsesniveau, således som det er fastlagt i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 566 m fra anlægget. Det drejer sig om fuglebeskyttelsesområde nr. 51 – Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb og Ramsar område nr. 27 – Vadehavet. Området vil modtage en totaldeposition på 1,3 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,6 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet i bilag 3, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget. Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår følgende:

"Det fremgår af de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, at reduktion af kvælstofdeposition fra landbrugsdrift på Natura 2000-områdernes habitatnaturtyper ikke indgår i planernes indsatsprogram, men sker gennem lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i nærværende bekendtgørelse og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne. Miljøgodkendelse af husdyrbrug, herunder kravene i dette bilag, bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer. Husdyrgodkendelser, herunder kravene i dette bilag, bidrager til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode)."

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

Med hensyn til det nævnte fuglebeskyttelsesområde og Ramsar-område, vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil medføre påvirkning af de fuglearter områderne skal beskytte (udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 2). I vurderingen er der lagt vægt på, at anlægget ikke vurderes at give anledning til tilstandsændring af de omgivende naturområder og dermed levesteder for fuglene.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 2.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca.

10,2 km S for anlægget), grøn kølle guldsmed (ca. 6,4 km SØ for anlægget), strandtudse (ca. 3,5 km V for anlægget), løgfrø (ca. 4 km Ø for anlægget), stor vandsalamander (ca. 7,4 km Ø for anlægget) og birkemus (ca. 17,4 km NV for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølle guldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rastekområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rastekområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Terpager Bæk og Mulvad Nordre Bæk.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arteres yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rastekområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdien⁷ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget, hvor der særligt skelnes mellem eksisterende og nye staldanlæg. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

I den ansøgte udvidelse øges antallet af køer i de eksisterende bygninger. Der bygges ikke nye stalde i forbindelse med udvidelsen. For at skabe plads til det øgede antal køer flyttes opdrættet i stedet for til anden ejendom.

Ansøger oplyser, at eksisterende kalvestald ikke er blevet renoveret siden miljøgodkendelse 2010. BAT niveauet i denne stald svarer derfor fortsat til senge med spalter uden skraber.

Malkekøerne går i følgende staldsystemer: fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, spaltegulve med kanal bagskyl eller ringkanal og skrabning af spalter samt dybstrøelse.

Småkalve går i dybstrøelse, og opdræt over 6 mdr. går i enten dybstrøelse eller sengebåse med kanal bagskyl eller ringkanal (der foretages skrabning af spalter ved 32 opdræt ud af 98 opdræt i alt, der går på spaltegulve).

Esbjerg Kommune vurderer, at ovenstående staldsystemer er BAT for husdyrbruget på Terpagervej 3. Staldsystemerne medfører en ammoniakemission på i alt 9.045 kg N/år fra stalde og gødningslagre. I de 9.045 kg N er der ikke medregnet effekt af spalteskrabere.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt på Terpagervej 3 fremgår af følgende redegørelse vedrørende staldindretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.
Konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- Skraber på spaltegulv med ringkanal/bagskyl i eksisterende løsdriftsstald (bygning 15, 18 og Goldkøer (del af bygning 15)). Jf. teknologiblad: Skraber i gangarealer i stalde med malkekøer giver dette en reduktion i ammoniakfordampningen på 25 %, men som efter meddelelse fra Miljøstyrelsen den 19. december 2017 er korrigeret til nul.
- I forlængelsen af kostald nr. 26 er der et staldsystem med maks. 4 % ammoniakfordampning i form af præfabrikeret drænet gulv, der, jf. teknologiblad: Faste dræned gulve med skraber og ajle afløb, reducerer ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til referencestaldsystemet.
- Tæt overdækning på gyllebeholder 1 og 2.

I eksisterende miljøgodkendelse fra 2010 er disse staldsystemer og overdækning af gyllebeholdere fastholdt ved vilkår, som fastholdes.

Fodringstiltag

Der ændres ikke på principperne og praksis for fodring ved den ansøgte udvidelse, hvor fodringstiltag er fravalgt som virkemiddel. Redegørelse for og vurdering af BAT og fodringstiltag jf. miljøgodkendelsen fra 2010 fastholdes.

Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

- Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning og alle ventiler er dobbeltventiler.
- Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at for så vidt angår BAT ved opbevaring af flydende husdyrgødning omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

I eksisterende miljøgodkendelse fra 2010 er overdækning af gyllebeholdere fastholdt ved vilkår, som fastholdes.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ved fodring af malkekvæg vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Samtidig medfører manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn her til.

Da der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier til at reducere fosforudledning via fodring vurderer Esbjerg Kommune, at ansøger

har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknik"

Vurderingen af BAT i forbindelse med udvidelse på Terpagervej 3 foretages også i forhold til følgende parametre:

- Management
- Forbrug af vand og energi
- Udbringning af husdyrgødning

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Miljøstyrelsen finder, at elementerne i BREF-dokumentet også kan anvendes for husdyrbrug med kvægbrug.

Management og forbrug af energi og vand

I miljøgodkendelsen fra 2010 er der redegjort for disse parametre i afsnit vedrørende Godt landmandskab samt Forbrug af vand og energi. I forhold til det allerede godkendte ændres der ikke på principper og driftspraksis, og vurdering samt tilhørende vilkår fastholdes.

Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken til arealet og afgrødernes behov. Det er BAT at undgå at sprede gødningen, når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne, samt at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer.

Alle disse tiltag er implementeret i dansk lovgivning. Heraf kan nævnes harmonikrav samt bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Samlet set vil den generelle regulering føre til, at udbringningen af husdyrgødning vil ske i overensstemmelse med BAT. Esbjerg Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder BAT, og at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknik"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter. Det vurderes, at det som følge af BAT redegørelsen ikke er nødvendigt at skærpe det gældende beskyttelsesniveau.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler, gylletanke, mødding- og ensilagepladser vil blive

rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning og ensilage-saft.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Høring

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring er der kommet høringssvar fra Darumvej 17, 6740 Bramming, og der er kommet et fælles høringssvar fra naboerne på Terpagervej 1 samt Darumvej 25 og Darumvej 27 - alle 6740 Bramming.

Darumvej 17

Bemærkningerne fra Darumvej 27 drejer sig om transporter og gener deraf på offentlig vej. Henvendelse omhandler både transporter fra Terpagervej 3 og transporter fra øvrige landbrug i området generelt.

Beboerne på Darumvej 17 bor på hjørnet af Darumvej og Højagervej. Højagervej er kun asfalteret ud for matriklen til Darumvej 17. Resterende del er grusvej. Beboerne oplever derfor gener i form af støv fra grusvejen – især når transporterne kommer fra sydlig retning.

Der ud over er der støj- og vibrationsgener når transporter kører over kanten mellem grus- og asfaltvej, og til slut bemærkes, at transporterne på grusvejen forårsager huller med vandsamlinger trods regelmæssig afretning.

Beboerne ønsker asfaltering af Højagervej yderligere 100 m i sydlig retning.

Ansøger og ansøgers konsulent har haft mulighed for at kommentere det indkomne høringssvar, og de har sendt kommentar om at Højagervej er en offentlig vej, og trafikken på offentlig vej reguleres ikke gennem en miljøgodkendelse, men gennem anden lovgivning.

I øvrigt vil udvidelsen på Terpagervej 3 ikke medføre flere transporter, da transporterne på Højagervej handler om adgang til jord, og der er ikke erhvervet mere jord i det område. Antal transporter fra Terpagervej 3 på den pågældende strækning vil derfor som følge af udvidelsen være uændret.

Esbjerg Kommunes bemærkninger til høringssvaret fra Darumvej 17

Darumvej 17 ligger i en køreafstand på ca. 1,1 km fra Terpagervej 3, og Darumvej/Højagervej anvendes af en række landbrug i området. Darumvej 17 ligger i landzone, hvilket er landbrugets arbejdsområde, og der kan være gener fra aktiviteter relateret til landbrug herunder transporter.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel.

Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at stille vilkår til asfaltering af del af Højagervej på grund af udvidelsen på Terpagervej 3.

Med hensyn til evt. asfaltering af grusvejen og generel vedligehold af grusvejen henvises til Vej & Park, Esbjerg Kommune.

Terpagervej 1, Darumvej 25 og Darumvej 27

Bemærkningerne er modtaget i fælles høringssvar fra naboerne på Terpagervej 1 samt Darumvej 25 og Darumvej 27. Det skriftlige høringssvar er suppleret med mundtlig henvendelse fra Darumvej 27. Den mundtlige henvendelse er også indgivet på vegne af de tre naboer.

Naboerne gør opmærksom på, at den eksisterende beplantning i den østlige ende af deres matrikler er plantet på deres matrikler, og at de har selv bekostet beplantningen. De ønsker derfor, at ansøger selv skal plante afskærmende beplantning (3-5 rækket) på sin side af matrikelafgrænsningen, og de ønsker slutdato for etablering af beplantningen.

Der ud over ønsker de for at mindske støjgener, at udtagning af ensilage fra ensilagepladsen, bygning 29 jf. kort 4 skal ske fra østlig side.

Sidste punkt omhandler transporter på mark tæt på Darumvej 25 med deraf følgende gener i form af støj og støv.

Ansøger og ansøgers konsulent har også i dette tilfælde haft mulighed for at kommentere de modtagne bemærkninger.

Vedrørende transporter på marken så oplyser de, at der i 2016/17 var opbevaring af ensilage i markstakke på marken, og der var derfor en del transporter det pågældende sted. Når den nye ensilageplads er etableret, så vil ensilagen være oplagt der. Marken har ikke været brugt som "genvej" fra Terpagervej 3 til Darumvej.

Angående udtagning af ensilage fra den nye ensilageplads, så oplyser ansøger, at udtagning hovedsageligt vil ske fra østlig side, men at der undtagelsesvis kan ske udtagning fra vestlig side. Pladsen vil fortrinsvis blive brugt til opbevaring af majsensilage, og ensilering kan ske over en 14 dages periode i efteråret.

Med hensyn til den afskærmende beplantning bemærkes, at hvis naboerne fjerner den nuværende beplantning så er det deres eget valg, men på trods af det, så er ansøger villig til at etablere afskærmende beplantning på egen side af matrikelgrænsen for at sikre afskærmningen.

Esbjerg Kommunes bemærkninger til høringssvaret fra Terpagervej 1, Darumvej 25 og Darumvej 27

Esbjerg Kommune tager til efterretning at den nuværende beplantning i skellet mellem Terpagervej 3 og Terpagervej 1, Darumvej 25 samt Darumvej 27 er plantet på de tre sidstnævntes side af matrikelgrænsen. Esbjerg Kommune stiller vilkår om, at hvis det med rødt markeret læhegn jf. kort 4 fjernes, så skal Terpagervej 3 etablere et nyt 5 rækket læhegn på egen matrikel førstkommande plantesæson.

Der kan forekomme støj fra ensilagepladsen både ved udtagning af ensilage og under fyldning.

Nabobeboelserne Terpagervej 6 og Terpagervej 8 ligger tættest på den nye ensilageplads. Disse to beboelser er ejet af ansøger. Darumvej 27 er derefter den beboelse, som ligger nærmest ensilagepladsen.

Udtagning af ensilage sker ved at der hentes ensilage med gummiged, som tager ensilage med i skovlen, hvorefter der køres tilbage i foderhus, hvor ensilagen læsses i foderblander. Foderblanderen står inde i foderhuset. Der hentes ensilage to gange daglig, og der hentes ca. 3 skovlfulde pr. gang. Tidspunktet er første gang normalt mellem kl. 6.00 - 7.00, og så sker det igen om eftermiddagen.

Esbjerg Kommune har foretaget nogle orienterende beregninger af støjniveauet målrettet ved kørsel med gummigeden. Det kan ikke udelukkes, at støjniveauet ligger omkring grænsen for hvad der kan accepteres i nattetimer (22.00 – 7.00) når der køres i den vestlige ende af ensilagepladsen, og der ikke er afskærmning mellem gummigeden og Darumvej 27.

Da der køres første gang mellem kl. 6.00-7.00 stilles der derfor vilkår til at udtagning af ensilage skal ske fra østlig ende. Der kan dog undtagelsesvis i forbindelse med forbrug af den sidste del af en stak udtages fra vestlig ende. Ved at udtage fra østlig ende vil ensilagestakken som ofte kan være 3-5 m høj virke som afskærmende og dermed støjdæmpende væg.

Esbjerg Kommune har ligeledes vurderet støj under ensilering. Ansøger oplyser, at pladsen hovedsagelig vil blive brugt til majsensilage og ensilering kan strække sig over 14 dage i efteråret. Pladsen kan dog også blive brugt til græsensilage. Også i denne situation har kommunen vurderet støjniveauet målrettet mod ensilering (kørsel med gummiged i stak samt til- og frakørsel med vogne).

De vejledende støjgenegrænser på hverdage (7.00 – 18.00 (lørdage 7.00-14.00)) vurderes overholdt. De vejledende støjgenegrænser for søn- og helligdage (7.00-22.00) samt aften på hverdage (18.00 – 22.00) og (lørdage 14.00-22.00) vurderes ligeledes overholdt.

Ved ensilering efter kl. 22.00 kan det ikke udelukkes støjniveauet overskrider den vejledende støjgenegrænse.

Ifølge Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder (vejledning nr. 5/1984), kan den tidsmæssige definition mellem nat og dag samt aften og nat afviges med maks. 1 time. På virksomheder, hvor arbejdet er stærkt sæsonbetonet, kan det ifølge vejledningen også overvejes, hvorvidt det i sådanne situationer vil være rimeligt at afvige de vejledende støjgrænser.

Ensileringen tilstræbes udført i dagtimer, men på grund af vejrlig kan ensilering også forekomme i aftentimer, og i helt særlige tilfælde også i nattetimer.

Det vurderes, at der ved ensilering, der strækker sig over aftentimer og i særlige tilfælde nattetimer, er tale om toholdsdrift og stærkt sæsonbetonet arbejde.

Der stilles derfor vilkår til at ensilering græs på ensilagepladsen, bygning 29 jf. kort 2 skal foregå i tidsrummet kl. 7-22. Op til 3 hverdage pr. år må arbejdet foregå indtil kl. 23.

Der stilles ligeledes vilkår til at ensilering af majs på ensilagepladsen, bygning 29 jf. kort 2 skal foregå i tidsrummet kl. 7-22. Op til 5 dage pr. år må arbejdet foregå indtil kl. 23 og heraf må 2 foregå i weekender.

Med ovenstående vilkår vurderes omkringboende ikke at udsættes for væsentlige støjgener ved udtagning af foder og ved ensilering på den ansøgte ensilageplads.

Angående transporter på marken, som ligger ved siden af Darumvej 25, har ansøger oplyst, at når den nye ensilageplads er etableret, så skal ensilagen opbevares på denne plads. Det bemærkes, at den pågældende mark tilhører Darumvej 23, som også er ejet af ansøger.

Hvis det skulle ske, at der etableres en form for markvej tværs over marken fra Terpagervej 3 til Darumvej så vil der kunne følges op ved tilsyn, da dette kræver tilladelse fra den pågældende myndighed.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1

Oversigt over videreførte vilkår fra eksisterende afgørelser

Nedenfor gengives vilkår, som fortsat er gældende fra Esbjerg Kommunes miljøgodkendelse og efterfølgende tillæg på Terpagervej 3. De vilkår, der er overstreget ophæves med tidligere tillæg eller nærværende tillæg til miljøgodkendelse. Vilkår der indføres i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse ses i denne godkendelses vilkårsafsnit.

Vilkår fra tillæg nr. 2, august 2015:

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. Vilkår 2 i tillægsgodkendelse fra februar 2014 ophæves og vilkår 1, 3 og 5 i miljøgodkendelsen fra 2010 ophæves.
2. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

	Antal årsdyr	Antal producerede dyr	DE	Antal timer på græs pr. år indenfor udbringningsarealet	Antal timer på græs pr. år udenfor udbringningsareal
Malkekøer (11.000 kg EKM i ansøgt drift), tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), skrabning hver 4. time	400		581,5	0	0
Malkekøer (11.000 kg EKM i ansøgt drift), tung race, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver anden time.	305		443,4	0	0
Malkekøer (11.000 kg EKM i ansøgt drift), tung race, dybstrøelse (hele arealet)	20		29,1	0	0
Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), skrabning hver 4. time	357		161,5	0	0
Småkalve, tung race (0-1 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	19		4,3	0	0
Småkalve, tung race (1-2 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	19		4,7	0	0
Småkalve, tung race (2-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	45		12,9	0	0
Småkalve, tung race (2-6 mdr.), sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	35		9,7	0	0
Tyrekalve, tung race (40-60 kg), dybstrøelse (hele arealet), 21 stipladser		375	4,9	0	0
I alt			1.251,9		

3. ~~Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 1.251,9 dyreenheder.~~
4. ~~Hvis mælkeydelsen falder til et lavere niveau, kan dette antal DE ikke omlægges til forøget dyrehold. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises dokumentation for mælkeydelsen.~~
5. ~~Produktion af mere end 948,9 DE (miljøgodkendt 2010) må kun ske, når der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til de resterende DE til biogasanlæg, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg eller forbrændingsanlæg eller til godkendte arealer. Kopi af aftaler skal indsendes til tilsynsmyndigheden.~~

Indretning og drift

6. Vilkår 10 i miljøgodkendelse fra 2010 ophæves.

Lugt

7. Vilkår 31 i miljøgodkendelsen fra 2010 ophæves.
8. ~~Sammensætningen af kvægtyper på stald må på intet tidspunkt medføre en større lugtemission end 94.236 OU/s, hvor lugtemissionen beregnes som 170 OU/s per 1000 kg dyr.~~

Transport

9. ~~Udbringning af husdyrgødning med gyllevogn, som kræver kørsel gennem Ålbæk by, må ikke foretages på lørdage, samt på søn- og helligdage.~~

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

10. Vilkår 4, 5 og 6 i tillægsgodkendelse fra februar 2014 ophæves.
11. ~~Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 3 og arealtabellen i ansøgningen.~~
12. ~~Indenfor planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 745,0 dyreenheder i afgasset biomasse eller kvæggødning.~~
13. ~~Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) samt hvis udnyttelsesprocenten for afgasset biomasse gennemsnitligt er mindre end 65 %, skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning (udnyttet) maksimalt indeholder 26.075 kg N og 13.410 kg Total P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 745,0 DE/år.~~

~~Beregningen af kg N og kg P skal ske efter de til enhver tid gældende normtal for indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.~~

Sædskifte

- ~~14. På bedriftsniveau skal der etableres 8 % ekstra efterafgrøder ud over de lov-
mæssige krav (så andelen af roer, græs og græsefterafgrøder pt. udgør 78
% af harmoniarealet). Alle efterafgrøder skal følge de samme regler som
gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperi-
ode og kvælstofgødskning. For alle 78 % gælder plantedirektoratets betin-
gelser for anvendelse af 2,3 DE/ha, bl.a.: at græs og græsefterafgrøder ikke
må ompløjes før efter 1. marts samt at græsarealer, der skal ompløjes det
følgende forår ikke må tilføres husdyrgødning i perioden 31. august til 1.
marts.~~

Generelle vilkår

Krav til udnyttelse af godkendelse

15. Vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af tillægget påbegyndes.
16. Tillægsgodkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse. Det betyder, at udvidelsen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.
17. Hvis en del af tillægsgodkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. dog vilkår 16.

Vilkår fra tillægsgodkendelse til ændrede arealer februar 2014

Nedenfor gengives vilkår, som fortsat er gældende fra Esbjerg Kommunes tillægsgodkendelse fra februar 2014. De vilkår, der er overstreget er ophævet eller faldet bort grundet ændret lovgivning.

Jf. lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug m.fl. (Lov nr. 204 af 28. februar 2017) bortfalder vilkår vedrørende udbringningsarealer, der er fastsat i miljøgodkendelser efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug pr. 1. august 2017.

Husdyrproduktion

1. Vilkår 2 i miljøgodkendelsen fra maj 2010 ophæves.
- ~~2. Udvidelse af husdyrbruget til mere end 694,2 DE må ikke foretages, førend der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til de resterende DE til biogasanlæg, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg eller forbrændingsanlæg eller til godkendte arealer. Kopi af aftaler skal indsendes til tilsynsmyndigheden.~~

Arealer

3. Vilkår 45 og 48 i miljøgodkendelsen fra maj 2010 ophæves.

4. ~~Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 1 og arealtabellen i ansøgningen (skema nr. 53497).~~
5. ~~Indenfor planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 694,2 dyreenheder i kvæggødning pr. år.~~
6. ~~Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt indeholder 69.751 kg Total N og 10.100 kg Total P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 694,2 DE/år.~~

~~Beregningsen af kg N og kg P skal ske efter de til enhver tid gældende normtal for indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.~~

7. ~~Der må ikke tilføres anden organisk gødning til bedriften. Dog kan der, hvis miljøgodkendelsen ikke er fuldt udnyttet, suppleres med anden organisk gødning under forudsætning af,~~
 - ~~• at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.~~
 - ~~• at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.~~
 - ~~• at reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål er overholdt.~~

~~Der skal indsendes dokumentation herfor i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.~~

Sædskifte

8. ~~Husdyrbrugets sædskifte skal tilrettelægges så betingelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁸ bilag 3 til stadighed overholdes. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises mark- og gødningsplaner som dokumentation for at vilkåret er opfyldt.~~

Krav til udnyttelse af godkendelse

9. ~~Vilkårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor de nye arealer (mark 61-0, 62-0 og 63-0) modtager husdyrgødning fra Lerhøjgaard I/S, Terpagervej 3, 6740 Bramming.~~
10. ~~Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse. Med udnyttet menes, at arealerne har modtaget husdyrgødning fra bedriften Lerhøjgaard I/S, Terpagervej 3, 6740 Bramming.~~
11. ~~Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.~~

Vilkår fra miljøgodkendelsen fra maj 2010.

⁸ Bekendtgørelse nr. 915 af 27.6.2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Nedenfor gengives vilkår, som fortsat er gældende fra Esbjerg Kommunes miljøgodkendelse fra maj 2010. De vilkår, der er overstreget er ophævet med tillægsgodkendelse fra februar 2014, tillæg fra 2015 eller ophæves med nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

	Antal årssdyr	DE
Malkekøer, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	290	387,0
Malkekøer, tung race, sengestald med præfabrikeret drænet gulv	237	316,3
Malkekøer, tung race, dybstrøelse hele arealet	10	13,3
Kvier, tung race (6-28 mdr.), sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)		
Kvier, tung race (6-25 mdr.), sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	408	197,1
Småkalve, tung race (0-2 mdr.), dybstrøelse, hele arealet	43	10,2
Kvier, tung race (2-6 mdr.), sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	86	24,9
I alt		948,9

2. ~~Udvidelse af husdyrbruget til mere end 725,3 DE forudsætter indsendelse af kopi af skriftlig aftale om afsætning til biogasanlæg eller tilsvarende modtager af overskydende husdyrgødning til tilsynsmyndigheden.~~
3. ~~Antallet af dyreenheder indenfor de respektive dyretyper må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 1. august ikke overstige 948,9 dyreenheder.~~
4. ~~Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %.~~
5. ~~Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden når besætningen er nået op på 948,9 dyreenheder og om besætningens/produktionens størrelse 2 år efter godkendelsens dato.~~

Indretning og drift

6. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.

7. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i miljøgodkendelsen og det tilhørende ansøgningsskema nr. 8681 indsendt 07.04.2010, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
8. Der skal etableres fast overdækning på gyllebeholder 1 og 2 jf. kort 2.
9. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
- ~~10. I staldafsnit 9, 10, 11 og 12 skal staldsystemet leve op til BAT senest ved næste gennemgribende renovering om 15-20 år.~~

Husdyrgødning og ensilage

11. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lignende skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
12. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
- ~~13. I det omfang der opbevares ensilage i marken, skal ensilageoplaget overholde afstandskravene i husdyrlovens § 8. Oplaget må ikke placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb. Markstakke må højest ligge samme sted i 24 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.~~

Energi- og vandforbrug

- ~~14. Der skal foretages en kvartalsvis registrering af vand og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette.~~
15. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

16. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
17. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
18. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

19. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 724 af 8. juli 2008).
- ~~20. Opbevaring af olie og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.~~
- ~~21. Bortskaffelse af olie og kemikalieaffald (farligt affald) skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for bortskaffelse af farligt affald. Mindre mængder farligt affald (op til 50 kg årligt) kan bortskaffes gennem den kommunale slat-ordning. Tilmelding kan ske hos Esbjerg Kommune, Affald.~~
- ~~22. Øvrigt affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens anvisninger. Husdyrbruget kan dog tilmeldes genbrugspladsordning for erhverv. Tilmelding samt yderligere oplysninger kan fås hos Esbjerg Kommune, Affald.~~

Ammoniakfordampning

23. Gyllebeholder 1 og 2 skal have fast overdækning. Efter endt omrøring og ud kørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således overdækningen er helt tæt.
24. Staldsystemet i den nye kostald (jf. kort 2, bygning nr. 26) skal være præfabrikeret drænet gulv med skraberanlæg eller tilsvarende staldsystem, med en ammoniakfordampning på samme niveau eller lavere.
25. Spalter i eksisterende staldafsnit, bygning nr. 15 og 18 jf. kort 2 skal rengøres med spalteskrabere så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Spalter skal rengøres med spalteskrabere mindst hver fjerde time.

Spildevand

26. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
27. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte op sugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til drænen eller vandløb.
28. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald, bygning nr. 26 jf. kort 2, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
29. Der skal inden byggeriet påbegyndes indsendes en ansøgning om tilladelse for udledning af tagvand inklusiv projekt om forsinkelsesbassin. Der vil blive meddelt særskilt tilladelse hertil.

Lugt

30. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

31. ~~Sammensætningen af kvægtyper på stald må på intet tidspunkt medføre en større lugtemission end 78.427 OU/s, hvor lugtemissionen beregnes som 170 OU/s per 1.000 kg dyr.~~

Transport

32. ~~Udbringning af husdyrgødning med gyllevogn, som kræver kørsel gennem byzone, må ikke foretages på lørdage, samt på søn- og helligdage. Dette gælder udbringning på markerne 9-0, 10-0, 11-0, 11-1, 12-0, 12-1 og 13-0.~~

Støj

33. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

34. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovennævnte er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbrugets er i fuld normal drift.
35. Dokumentationen skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).)
36. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

37. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

38. ~~Der skal overalt på ejendommen udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.~~
39. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Landskabelige værdier

40. De to matrikler som den ny plansilo (bygning 25) placeres over, skal sammen noteres, jf. matrikel 5c og 5b.
41. Eksisterende jorddiger, skal beskyttes så de ikke påvirkes af byggeriet.
42. ~~Eksisterende læhegn mod vest, skal af hensyn til naboen, suppleres med minimum 5 rækker af hjemmehørende træer og buske.~~
43. ~~Nord for gyllebeholder bygning 1 og plansilo (bygning 19), samt syd for plansilo (bygning 25) skal der etableres minimum 5 rækkede læhegn bestående af hjemmehørende træer og buske.~~
44. Forlængelsen af kostalden, udføres i samme højde, bredde, farve og taghældning, som den eksisterende stald.

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

45. ~~Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 3 og tabel 4.1.3 i ansøgningen.~~
46. ~~På marker omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper, må der ikke foretages omlæg, nedpløjning af husdyrgødning eller nedfældning af husdyrgødning oftere end hver 7-10 år.~~
47. ~~Marker, der helt eller delvist er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 må maksimalt tildeles følgende gødningsmængder (indenfor området omfattet af naturbeskyttelsesloven): mark 22-0: 1,0 DE/ha, mark 44-0: 1,0 DE/ha, mark 24-0: 1,3 DE/ha, mark 25-0: 1,3 DE/ha, mark 2-2: 1,3 DE/ha.~~

Sædskefte

48. ~~Husdyrbrugets sædskefte skal tilrettelægges, så betingelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁹ bilag 2 til stadighed overholdes. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises mark- og gødningsplaner som dokumentation for at vilkåret er opfyldt.~~

⁹ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bilag IV arter

49. ~~Der må ikke udbringes husdyrgødning i en zone nærmere end 2 m fra det beskyttede vandhul beliggende på mark 10-0 og mark 25-0, som angivet på kort 9.~~

Generelle vilkår

Egenkontrol

50. ~~Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).~~

~~Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for malkekøer, kvier og småkalve ske som et årgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.~~

Uheld

51. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
52. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

53. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse og revurdering

54. Husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår inden fristen for udnyttelsen af denne miljøgodkendelse.
55. Godkendelsen bortfalder såfremt det ansøgte projekt ikke er påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

56. Udvidelse til 948,84 dyreenheder skal være gennemført inden 5 år. Er der inden 5 år fra meddelelse af godkendelsen foretaget en mindre udvidelse end planlagt, jf. godkendelsens omfang, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er blevet udnyttet.
57. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Bilag 2

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y	F3
Hvid stork	Y	F1
Rørhøg	Y	F3
Hedehøg	Y	F1

Sorthovedet måge	Y		
Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

Bilag IV-arter:
Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr
Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
Birkemus (betulina)
Odder (Lutra lutra)
Marsvin (Phocoena phocoena)
Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr
Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
Uægte karett (Caretta caretta)"
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
Markfirben (Lacerta agilis)

Padder
Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
Klokkefrø (Bombina bombina)
Løgfrø (Pelobates fuscus)
Løvfør (Hyla arborea)
Spidssnudet frø (Rana arvalis)
Springfrø (Rana dalmatina)
Strandtudse (Bufo calamita)
Grønbroget tudse (Bufo viridis)

Fisk
Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Insekter
Bred vandkalv (Dytiscus latissimus)
Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
Eremit (Osmoderma eremit)
Sortplettet blåfugl (Maculinea arion)
Grøn mosaikgoldsmed (Aeshna viridis)
Stor kærsgoldsmed (Leucorrhinia pectoralis)
Grøn kølegoldsmed (Ophiogomphus cecilia)

Bløddyr
Tykskallet Malermusling (Unio crassus)

Planter
Enkelt månerude (Botrychium simplex)
Vandranke (Luronium natans)
Liden Najade (Najas flexilis)
Fruesko (Cypripedium calceolus)
Mygblomst (Liparis loeselii)
Gul stenbræk (Saxifraga hirculus)
Krybende sumpskærm (Helosciadium repens (= Apium repens))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk